

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра документознавства та української мови (№ 801)
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

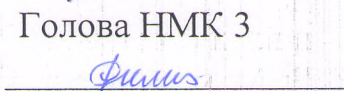
Заст. голови НМК 1

М. С. Романов

Голова НМК 2

Д. М. Крицький

Голова НМК 3

Л. О. Філіпковська

«31» 08

2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Українська мова як іноземна

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: усі галузі знань, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Спеціальність: усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

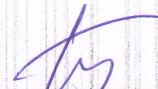
Освітня програма: усі освітні програми відповідних спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2021 рік

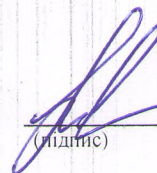
Розробник: Переяслов В.О., доцент каф.801, канд. філол. наук
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри документознавства та української мови (№ 801)
(назва кафедри)

Протокол № 14 від «24» 06 2021 р.

Завідувач кафедри канд. філос. наук, доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

А.С. Прилуцька
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	Галузь знань Усі галузі знань Спеціальність Усі спеціальності Освітня програма Усі освітні програми Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	<i>Обов'язкова</i>
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2021/2022
Індивідуальне завдання <u>немає</u>		Семестр
(назва)		Номер семестру залежить від навчального плану 7-й, 8-й
Загальна кількість годин – 48 години аудиторних занять /120 годин		Лекції*
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 години самостійної роботи студента –5 годин		–
		Семінарські*
		48 годин
		Лабораторні*
	–	
	Самостійна робота	
	72 годин	
	Вид контролю	
	модульний контроль, іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 48 годин аудиторних занять/ 72 години самостійної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: формування мовної культури та мовно-фахових компетентностей як невід'ємної складової й обов'язкової ознаки освіченості та професіоналізму молодого фахівця.

Завдання: формування соціокультурної компетенції майбутніх іноземних фахівців у галузі освітньо-професійного спілкування українською мовою; стійкої мотивації до україномовної комунікації в процесі професійної підготовки та позитивного ставлення до української мови як мови навчання; професійно-комунікативної компетенції у видах мовленнєвої діяльності (читанні, аудіюванні, письмі, діа- та монологічній діяльності); здатності до самодіагностики й діагностики досягнень інших майбутніх іноземних фахівців в україномовній професійно-мовленнєвій підготовці.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово для здійснення ефективної професійної комунікації;

ЗК 5. Здатність спілкуватись іноземною мовою;

ФК 14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

Програмні результати навчання:

РН 11. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань щодо надання інформаційних послуг та продуктів, релевантних запитам споживачів.

РН 14. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою й/або однією з іноземних мов;

РН 17. Бути відповідальним, забезпечувати ефективну співпрацю в команді для підвищення ефективності професійних комунікацій;

РН 18. Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань для забезпечення конкурентоздатності на ринку праці в сучасному соціокультурному середовищі;

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни базується на дисциплінах «Іноземна мова» та забезпечує подальшу мовну усну та письмову комунікацію студентів під час підготовки та захисту дипломних робіт, проходження практики на сучасних підприємствах та установах України.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. *Володіння морфологічними нормами сучасної української мови як ознака фахової компетенції.*

Тема 1. *Називний відмінок. Називний відмінок предикат; предмет, порівнюваний з іншим предметом (ніж); кількість (один, одна, одне, одні, два/дві, три, чотири).*

Тема 2. Родовий відмінок. Родовий відмінок: а) без прийменника: час дії, дата; б) з прийменником: стосовно до (щодо), відповідно до – посилання на об'єкт, особу, документ; до, після, з, з ... до, наприкінці, під час, впродовж, протягом – час дії.

Тема 3. Давальний відмінок. Давальний відмінок: а) без прийменника (особа як об'єкт дії; особа як адресат дії – потенційний суб'єкт); б) з прийменником (в супереч (усупереч), наперекір – допустовість).

Тема 4. Знахідний відмінок. Знахідний відмінок: а) без прийменника (кількість, міра; міра простору); б) з прийменником (незважаючи на – допустовість).

Тема 5. Орудний відмінок. Орудний відмінок: а) без прийменника (час дії); б) з прийменником (з – особа-партнер, співучасник дії; з (із, зі) – спосіб дії).

Тема 6. Місцевий відмінок. Місцевий відмінок (в (у), на – об'єкт дії (із дієсловами упевнюватися, сумніватися, помилятися, розумітися, знатися, наполягати, ґрунтуватися, зосереджуватися та ін); в (у), на, о, по – час дії).

Тема 7. Словозміна займенників. Вживання заперечних і неозначених займенників із прийменниками.

Тема 8. Дієприкметник. Активні й пасивні дієприкметники. Дієприкметниковий зворот.

Тема 9. Дієприслівник. Часова співвіднесеність (минулий і теперішній час) дієприслівників.

Тема 10. Сполучник. Підрядні сполучники (причинові, наслідковий, часові, умовні, мети, допустові, порівняльні). Синонімія та омонімія сполучників.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 1.

Змістовний модуль 2. Володіння синтаксичними нормами сучасної української мови як ознака фахової компетенції.

Тема 1. Просте речення. Односкладні речення: називні; означено-особові; неозначено-особові; узагальнено-особові; безособові.

Тема 2. Вираження граматичного суб'єкта. Способи вираження граматичного суб'єкта: числівник (його еквівалент) у називному відмінку та іменник у формі родового відмінка; займенник у називному відмінку та іменник чи займенник і родовому відмінку множини; іменник у називному відмінку та іменник в орудному відмінку з прийменником з.

Тема 3. Вираження логічного суб'єкта. Способи вираження логічного суб'єкта: іменник чи займенник у формі орудного відмінка.

Тема 4. Узгодження граматичного суб'єкта і предиката. Правила узгодження граматичного суб'єкта і предиката: умовно-граматичне узгодження (суб'єкт-інфінітив і дієслово зв'язка у формі 3 особи однини теперішнього часу або середнього роду минулого); асоціативно-граматичне узгодження (у роді й числі залежно від головного слова).

Тема 5. Способи вираження логіко-сміслових відношень у реченні. Способи вираження логіко-сміслових відношень у реченні: обставинні відношення (просторові: відмінкові і прийменниково-відмінкові форми іменників, прислівники; часові: відмінкові і прийменниково-відмінкові форми іменників, прислівники, дієприслівники і дієприслівникові звороти; причиново-наслідкові: відмінкові і прийменниково-відмінкові форми іменників, прислівники, дієприслівники і дієприслівникові звороти; умови: відмінкові і прийменниково-відмінкові форми іменників, дієприслівники і дієприслівникові звороти; мети: відмінкові і прийменниково-відмінкові форми іменників, інфінітив; способу дії: відмінкові і прийменниково-відмінкові форми іменників, прислівників, інфінітивів; допустові (відмінкові і прийменниково-відмінкові форми іменників)).

Тема 6.Способи вираження модальних відношень у реченні.Способи вираження модальних відношень у реченні: імовірність (припущення з високим ступенем імовірності ; припущення з середнім ступенем імовірності; припущення з низьким ступенем імовірності).

Тема 7.Порядок слів у реченні. Обставини способу дії, міри і ступеня – присудок. Присудок – сильнокерований додаток чи обставина. Порядок слів й актуальне членування речення.

Тема 8.Складнопідрядне речення. Вираження обставинних відношень:просторових зі сполучними словами де, куди, звідки і співвідносними словами там, тут, всюди, скрізь, туди, сюди, звідти, звідси; часових зі сполучниками і сполучними комплексами як, коли, відколи, поки, доки, у той час як, після того як, перед тим як, до того як, з того часу як, до того часу як, відтоді як, як тільки та ін. і співвідносними словами тоді, доти, відтоді, тепер, досі та ін.; умови: реальної зі сполучниками якщо, якщо ..., то; коли ..., то; як; як ..., то; раз; раз ..., то; бажаної (ірреальної) зі сполучниками якби; якби ..., то; аби; якщо б, коли б; коли б ... ; причини зі сполучниками бо, оскільки, позаяк, адже, що, тому що, через те що, від того що, з тим що, з тієї причини що, завдяки тому що, у силу того що; наслідку зі сполучником так що і сполучниковими комплексами для того щоб, задля того щоб, заради того щоб, з тією метою щоб; допустових зі сполучниками хоч (хоча), незважаючи на те що, дарма що; способу дії, міри і ступеня зі сполучниками що, щоб, ніби, наче, мов, немов і співвідносними словами так, такий, стільки, настільки, таким чином.

Тема 9.Безсполучникове речення. Вираження обставинних відношень (причини; наслідку; часу; умови; допустових у безсполучникових реченнях, що наближаються до складнопідрядних).

Тема 10.Засоби досягнення структурно-композиційної цілісності складного речення. Засоби досягнення структурно-композиційної цілісності складного речення: А. Порядок розташування предикативних частин (вільний – події, про які розповідається у реченні, відбуваються одночасно і незалежно). Б. Лексичні засоби (підсилювальні частки, займенники, прислівники;особові та вказівні займенники у постпозиційній частині;антоніми, слова однієї тематичної групи, повторення, синоніми; спеціальні слова, що фіксують порядок розташування предикативних частин: спочатку, потім, згодом, враз, раптом; спільні члени речення.

Тема 11.Пряма і непряма мова.Правила перетворення прямої мови на непряму: використання сполучників, сполучних слів, часток; зміна особових, присвійних займенників і особових форм і форм способу дієслова; зміна порядку слів. Невласне-пряма мова: взаємопроникнення авторської і прямої мови.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 2.

Контрольний захід: іспит.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Володіння морфологічними нормами сучасної української мови як ознака фахової компетенції.					
Тема 1. Називний відмінок.	6	–	2	–	4
Тема 2. Родовий відмінок.	6	–	2	–	4
Тема 3. Давальний відмінок.	6	–	2	–	4
Тема 4. Знахідний відмінок.	6	–	2	–	4
Тема 5. Орудний відмінок.	6		2		4
Тема 6. Місцевий відмінок.	6		2		4
Тема 7. Словозміна займенників.	5		2		3
Тема 8. Дієприкметник.	5		2		3
Тема 9. Дієприслівник.	6		3		3
Тема 10. Сполучник.	6		3		3
Модульний контроль	2	–	2	–	–
Разом за змістовим модулем 1	60	–	24	–	36
Змістовний модуль 2. Володіння синтаксичними нормами сучасної української мови як ознака фахової компетенції.					
Тема 1. Просте речення.	6	–	2	–	4
Тема 2. Вираження граматичного суб'єкта.	6	–	2	–	4
Тема 3. Вираження логічного суб'єкта.	6	–	2	–	4
Тема 4. Узгодження граматичного суб'єкта і предиката.	5	–	2	–	3
Тема 5. Способи вираження логіко-сміслових відношень у реченні.	5		2		3
Тема 6. Способи вираження модальних відношень у реченні.	5		2		3
Тема 7. Порядок слів у реченні.	5		2		3
Тема 8. Складнопідрядне речення.	5		2		3
Тема 9. Безсполучникове речення.	5		2		3
Тема 10. Засоби досягнення структурно-композиційної цілісності складного речення.	5		2		3
Тема 11. Пряма і непряма мова.	5		2		3
Модульний контроль	2	–	2	–	–
Разом за змістовим модулем 2	60	–	24	–	36

Контрольний захід – залік	–	–	–	–	–
Усього годин	120		48		72

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Називний відмінок.	2
2.	Родовий відмінок.	2
3.	Давальний відмінок.	2
4.	Знахідний відмінок.	2
5.	Орудний відмінок.	2
6.	Місцевий відмінок.	2
7.	Словозміна займенників.	2
8.	Дієприкметник.	2
9.	Дієприслівник.	3
10.	Сполучник.	3
11.	Модульна контрольна робота №1	2
12.	Просте речення.	2
13.	Вираження граматичного суб'єкта.	2
14.	Вираження логічного суб'єкта.	2
15.	Узгодження граматичного суб'єкта і предиката.	2
16.	Способи вираження логіко-сміслових відношень у реченні.	2
17.	Способи вираження модальних відношень у реченні.	2
18.	Порядок слів у реченні.	2
19.	Складнопідрядне речення.	2
20.	Безсполучникове речення.	2
21.	Засоби досягнення структурно-композиційної цілісності складного речення.	2
22.	Пряма і непряма мова.	2
23.	Модульна контрольна робота №2	2
	Разом	48

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Називний відмінок.	4
2.	Родовий відмінок.	4
3.	Давальний відмінок.	4
4.	Знахідний відмінок.	4
5.	Орудний відмінок.	4
6.	Місцевий відмінок.	4
7.	Словозміна займенників.	3
8.	Дієприкметник.	3
9.	Дієприслівник.	3
10.	Сполучник.	3
11.	Просте речення.	4
12.	Вираження граматичного суб'єкта.	4
13.	Вираження логічного суб'єкта.	4
14.	Узгодження граматичного суб'єкта і предиката.	3
15.	Способи вираження логіко-смыслових відношень у реченні.	3
16.	Способи вираження модальних відношень у реченні.	3
17.	Порядок слів у реченні.	3
18.	Складнопідрядне речення.	3
19.	Безсполучникове речення.	3
20.	Засоби досягнення структурно-композиційної цілісності складного речення.	3
21.	Пряма і непряма мова.	3
	Разом	72

7. Методи навчання

Словесні (пояснення, бесіда, навчальна дискусія); наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження) та практичні (практичні роботи, групова робота).

8. Методи контролю

Модульні контрольні роботи (тестовий контроль), усне опитування (поточний контроль), іспит (підсумковий контроль).

9. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

9.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання практичних робіт	0...3	10	0...30

Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Виконання практичних робіт	0...3	11	0...33
Модульний контроль	0...17	1	0...17
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох пунктів, максимальна кількість балів за кожен з яких становить 50 балів, а разом складає 100 балів.

9.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

знати норми сучасної української літературної мови й правила володіння ними на II середньому рівні (B2) володіння українською мовою як іноземною; типові синтаксичні конструкції науково-технічного підстилю наукового стилю мовлення; лексико-граматичні особливості текстів технічного дискурсу;

Необхідний обсяг умінь для одержання позитивної оцінки:

уміти враховувати типи мовленнєвих ситуацій та їх немовні компоненти: комунікативні цілі партнера, його особистісні характеристики і передбачувані реакції; вміти слухати співрозмовника і коригувати власну дискурсивну стратегію в ході інтеракції; знаходити за каталогом та в Інтернеті необхідні тексти-джерела професійно значимої інформації відповідно до комунікативного завдання; скласти список текстів-джерел; вміти в процесі перегляду текстового матеріалу визначати, який з текстів відображає ті чи інші розділи теми (проблеми); знаходити в текстах необхідну інформацію (дані, приклади, факти, аргументи) відповідно до поставленого завдання; знаходити в тексті компоненти, що вимагають докладного вивчення; формувати і висловлювати власне ставлення до інформації, яку сприймає; робити висновки на її основі, оцінювати її об'єктивність, новизну, проблемність, теоретичну і практичну значущість, перспективність; використовувати паралінгвістичну інформацію (міміку, жести, артикуляцію тощо) для розуміння реплік співрозмовника (співрозмовників); виділяти головну інформацію і переформулювати її; запозичувати фрази з промови лектора або друкованого тексту; проводити операції стиснення: супресію (усувати малоістотну інформацію) і компресію (скорочувати текст без втрати інформації).

9.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімальний обсяг знань та вмінь щодо теоретичного та прикладного матеріалу з курсу «Українська мова як іноземна». Орієнтуватись у структурі

навчально-наукового тексту, виконувати практичні завдання на задовільному рівні. Уміти підготувати реферат у науковій діяльності, інформацію для публічного виступу у фаховій діяльності; послуговуватись етикетними нормами професійного спілкування.

Добре (75-89). Добре знати всі основні поняття та складові курсу «Українська мова як іноземна»; специфіку організації та функціонування компонентів тексту. Студент має грамотно виконувати всі практичні завдання викладача щодо підготовки доповіді в науковій діяльності, публічного виступу та інших на належному рівні. Уміти пояснювати та обґрунтовувати відповіді на запитання викладача через наведення фактів та прикладів. Застосовувати аналітичне мислення при виконанні практичних завдань.

Відмінно (90-100). Досконало володіти теоретичними та прикладними знаннями з курсу «Українська мова як іноземна»: основні поняття, складові тексту, а також володіти знаннями зі специфіки професійного спілкування у фаховій галузі та застосовувати їх у виконанні практичних робіт у повному обсязі. Відповіді мають відрізнятися логічністю, послідовністю, креативністю й аналітичністю мислення у викладенні матеріалу із запитань викладача. Студент має продемонструвати додаткові знання, набуті в результаті самостійного опрацювання тем, що вивчаються. Прикладні роботи мають характеризуватися точністю та грамотністю виконання.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою
	Іспит
90 – 100	Відмінно
75 – 89	Добре
60 – 74	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

10. Методичне забезпечення

1. Шленьова М. Г., Кравченко І. М., Боброва О. Ю. Українська мова як іноземна : навч. посіб. Харків : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2020. 67 с.

2. Шленьова М. Г., Заверющенко О. Л., Тімановська М. Є. Українська мова як іноземна Українська мова як іноземна (тексти з завданнями). Харків : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2020. 156 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Арделян М.В. Збірник текстів та вправ з української мови для іноземних студентів усіх спеціальностей : Методичні рекомендації. Харків: Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі, 2015. 74с.

2. Гавдида Н.І., Гінсіровська І.Р., Назаревич Л.Т., Федак С.А., Штанюк О.М. Українська мова як іноземна. Практикум: Посібник. Тернопіль : Вид-во ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 170 с.

3. Гайдамака Г. Г., Данкіна Л. С., Черемська О. С. Практичний курс з української мови для студентів-іноземців : навч.-практ. посібн. Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. 140 с.

4. Гайдамака Г.Г., Дьолог О.С. Українська мова (за професійним спрямуванням). Практикум з наукового стилю мовлення : Практикум. Харків: Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (ХНЕУ ім. С. Кузнеця), 2017. 169 с.

5. Колісник Г.М. Комунікативні конструкції. Дієслово. Середній рівень : Методичні вказівки. Дніпропетровськ: Державний вищий навчальний заклад Український державний хіміко-технологічний університет, 2014. 33 с.

6. Колісник Г.М. Особливості комунікативних конструкцій у текстах професійної тематики (Дієслово) : Методичні вказівки. Дніпропетровськ: Державний вищий навчальний заклад Український державний хіміко-технологічний університет, 2013. 26 с.
7. Лисенко Н. О., Піддубна Н. В., Тележкіна О. О. Культура наукової мови : навчальний посібник. Х.: ТімПаблішГруп, 2015. 224 с.
8. Наука і техніка в сучасному світі: збірник науково-популярних текстів та навчальних завдань для студентів-іноземців технічних вишів / Г.Бойко, І.Василишин, Т.Гроховська, О.Качала, А.Моторний, І.Юзвяк; за ред. І.Карого. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. 180 с.
9. Печкурова Л.В., Колікова Т.Г. Навчально-методичні матеріали з мовленнєвої практики для іноземних студентів III-IV курсів загальнотехнічних та економічних спеціальностей : Методичні вказівки. Одеса: Одеський національний політехнічний університет (ОНПУ), 2020. 78 с.
10. Палінська О. КРОК-2 (українська мова як іноземна): навчальний посібник. Львів: «Дон Боско», 2014. 158с.
11. Переяслов В.О., Ткач О.В. Алгоритми наукової комунікації у вищій школі (робота з іноземцями) [Електронний ресурс]. Харків, 2020. 80с.
12. Смаглий І.В. Складнопідрядні конструкції в наукових текстах : Методичні вказівки. Дніпропетровськ: ДВНЗ Український державний хіміко-технологічний університет (УДХТУ), 2016. 14 с.
13. Тексти та завдання з наукового стилю мови з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для іноземних студентів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання / уклад. О. С. Черемська, І. М. Шелепкина. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 56с.

Допоміжна

1. Арделян М.В., Борисова А.О., Король А.В. Практикум з української мови для іноземних студентів : Навчально-методичний посібник. Харків: Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі, 2015. 153 с.
2. Вальченко І. В., Прилуцька Я. М. Ласкаво просимо! : навч. посібник з української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. Х. : ХНАМГ, 2011. 387 с.
3. Малуґа Н.М., Городецька В.А. Туркменсько-український розмовник. Кривий Ріг: Криворізький державний педагогічний університет (КДПУ), 2019. 123 с.
4. Практичні та контрольні завдання з навчальної дисципліни «Українська мова» для студентів-іноземців усіх напрямів підготовки всіх форм навчання / укл. О. С. Черемська, Г.Г.Гайдамака. Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. 68 с.
5. Ткач О.В., Переяслов В.О. Українська мова за професійним спрямуванням : практикум. Харків, 2018. 160 с.
6. Черемська О. С., Сухенко В. Г., Карікова Н. М. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчально-практичний посібник для іноземних студентів усіх напрямів підготовки. Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 190 с.
7. Царук А.П. Методичні вказівки з української мови : Методичні вказівки. Кіровоград: Кіровоградський національний технічний університет, 2013. 60 с.
8. Шевчук С., Клименко І. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 3-є вид., виправл. і доповнен. К. : Алерта, 2011. 696 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Луценко В. І. Українська мова для іноземних студентів [Електронний ресурс] навч. пос. у 4-х т. Т. 1 / М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. Дніпро : НГУ, 2017. 84 с. Режим

доступу: <http://tst.nmu.org.ua>

2. Навчальний українсько-російсько-туркменський словник для іноземних студентів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання / укл. О. С. Черемська, Г. Г. Гайдамака. Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. 112 с. – URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/>

3. Російсько-українсько-турецький розмовник [Текст] : для іноземних студ. усіх напрямків підготовки денної форми навчання / укл.: О. С. Черемська, Л. П. Петрова Озель, І. М. Шелепкина. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 107 с. – URL: [repository.hneu.edu.ua › bitstream](http://repository.hneu.edu.ua/bitstream)

ДОДАТОК (обов'язковий)

Перелік галузей знань, спеціальностей та освітніх програм, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Галузі знань: 02 Культура і мистецтво, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 08 Право, 10 Природничі науки, 11 Математика та статистика, 12 Інформаційні технології, 13 Механічна інженерія, 14 Електрична інженерія, 15 Автоматизація та приладобудування, 16 Хімічна та біоінженерія, 17 Електроніка та телекомунікації, 19 Архітектура та будівництво, 27 Транспорт, 28 Публічне управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини

Спеціальності: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 051 Економіка, 053 Психологія, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 081 Право, 101 Екологія, 103 Науки про Землю, 113 Прикладна математика, 121 Інженерія програмного забезпечення, 122 Комп'ютерні науки, 123 Комп'ютерна інженерія, 124 Системний аналіз, 125 Кібербезпека, 126 Інформаційні системи та технології, 131 Прикладна механіка, 133 Галузеве машинобудування, 134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 142 Енергетичне машинобудування, 144 Теплоенергетика, 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, 152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка, 153 Мікро- та наносистемна техніка, 163 Біомедична інженерія, 172 Телекомунікації та радіотехніка, 173 Авіоніка, 193 Геодезія та землеустрій, 272 Авіаційний транспорт, 274 Автомобільний транспорт, 281 Публічне управління та адміністрування, 292 Міжнародні економічні відносини

Освітні програми: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Прикладна лінгвістика, Економіка підприємства, Психологія, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування, Менеджмент, Логістика, Управління проектами, Маркетинг, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Право, Екологія та охорона навколишнього середовища, Космічний моніторинг Землі, Обчислювальний інтелект, Інженерія програмного забезпечення, Інформаційні технології проектування, Комп'ютеризація обробки інформації та управління, Інтелектуальні системи та технології, Комп'ютерні технології в біології та медицині, Комп'ютерні системи та мережі, Програмовні мобільні системи та Інтернет речей, Системне програмування, Системний аналіз і управління, Безпека інформаційних і комунікаційних систем, Інформаційні системи та технології підтримки віртуальних середовищ, Розподілені інформаційні системи, Штучний інтелект та інформаційні системи, Динаміка і міцність машин, Роботомеханічні системи та логістичні комплекси, Комп'ютерний інжиніринг, Авіаційні двигуни та енергетичні установки, Безпілотні літальні комплекси, Проектування та виробництво композитних конструкцій, Проектування, виробництво та сертифікація авіаційної техніки, Ракетні двигуни та енергетичні установки, Супутники, двигуни та енергетичні установки. Інженерно технічний переклад, Технології виробництва авіаційних двигунів та енергетичних установок, Комп'ютерно-інтегроване управління в енергетиці, Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії, Газотурбінні установки і компресорні станції, Енергетичний менеджмент, Інженерія мобільних додатків, Комп'ютерні системи технічного зору, Комп'ютерні технології проектування та виробництва, Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва, Інтелектуальні інформаційні вимірвальні системи, Якість, стандартизація та сертифікація, Мікро- та наносистемна техніка, Біомедична інженерія, Інформаційні мережі зв'язку, Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси, Системи автономної навігації та адаптивного управління літальних апаратів, Геоінформаційні системи і технології, Інтелектуальні транспортні системи, Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів, Автомобілі та автомобільне господарство, Публічне управління та адміністрування, Міжнародна економіка